

Dr. Papp Lajos: A szellem él

Dr. Papp Lajos szívsebész, a Pécsi Tudományegyetem tanára, valamint PTE ÁOK Szívgyógyászati Klinika igazgatója. Széchenyi- és Magyar Örökség, Prima Primissima - , Pro Cultura- díjjal ismerték el. Alább nagyszerű előadásának kómáról szóló részét tesszük közzé.

"Egy hölgy olyan állapotba került egy budapesti kórházban, hogy a vezető professzor - aki egyébként jó barátom és nagy tapasztalatú ember - azt mondta róla, hogy nem is érdemes megkísérelni a műtétet. A professzor hazament, és fiatal tanítványa, beosztottja - aki engem egyébként jól ismert és tisztelt - felhívott, és részletesen elmondta az esetet. A hölgy az eszméletlenség határán volt, kínlódott az életéért. De ez a fiatal orvos hitt abban, hogy én tudok és merek segíteni ebben. Amikor a beteggel találkoztam, ha homályosan is, de eszméleténél volt. Leletei alapján már nem szabadott volna, hogy éljen. Mindennek ellenére az élet levegője ott vibrált a beteg körül. Én csak egyet kérdeztem tőle:

- hisz-e abban, hogy életben marad. Mondta, jelezte, hogy hisz. Abban a pillanatban eldöntöttem, hogy megoperálom. Ez nem egy racionális döntés volt, hanem inkább egy intuíció. A műtét után nem tért eszméletéhez. Hat napig eszméletlenül feküdt. Lélegeztetőgép tartotta életben. Ezt az állapotot hívják kómának. Én ennek ellenére mindennap többször is odamentem a beteghez, megfogtam a kezét, megsimogattam a fejét. És mivel nem akartam, hogy a többi kollégám megmosolyogjon, ezért egészen halkán a fülébe súgtam ezeket a mondatokat:

**"Ugye megígérte nekem, hogy nem hagy cserben? Önnek élnie kell. Értse meg: van esélye. Nem szabad földadnia."
A beteg hat nap múlva eszméletére tért, és egy hónap múlva a körülményekhez képest gyógyultan távozott. Ami a döbbenetes, az most következik. A beteg azt mondta nekem, hogy köszöni a mondataimat. Elmondta percre pontosan, hogy kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken mikor voltam nála, és miket suttoztam a fülébe. Utólag leellenőriztem, valóban akkor voltam ott, amikor ő mondta. Elmondta pontosan, hogy szerdán tizenegy óra húsz perckor megállt ez és ez az orvos az ágya végénél, és akkor őt ott halottnak nyilvánították.**

Azt mondta a hölgy: "Szerettem volna nekik odaszólni, hogy ne temessenek el, mert nem haltam meg. Nagyon rossz érzés volt, hogy nem tudtam velük szemben védekezni."

Ez a nő mindent elmondott. Azt mondta: "Alig vártam, hogy maga odajöjjön hozzám, és beszéljen az életről."

A beteg szemén a hat nap alatt végig egy nedves labdac volt, nehogy a szemhártyája kiszáradjon. Életfunkciói nem voltak. Nyilvánvaló, hogy a szemével nem láthatott és a fülével nem hallhatott, hanem valami mással, amiről mi nem tudunk. Persze az, hogy valamiről mi pillanatnyilag nem tudunk - vagy nem tud még az orvostudomány -, nem azt jelenti, hogy az nincs is. Az biztos, hogy ezek után nekem már senki nem mondhatja azt, hogy a kóma állapotában lévő beteghez nem érdemes szólni, mert az úgylis meghalt. De számos más esetben is a betegek beszámolnak a műtét alatti élményeikről, pedig elvileg semmilyen élményük nem lehetne. A nagyobb szívműtéteknél megállítjuk a beteg szívét, és gép pótolja a keringést és a szívműködést. Megállítani a szívet nagyon könnyű, beindítani már nem annyira. Miután megoperáltuk a szívét, újraindítjuk. Az újraindítás számomra mindig egy katartikus pillanat. Sokszor a betegek a szív újraindításának élményéről pontosan beszámolnak. Ez azért döbbenetes, mert arról az időszakról, amelyről ő beszámol - nevezetesen a szív újraindításának élményéről - abban az állapotban ő a tudomány mai álláspontja szerint nemhogy nem érezhet semmit, de nem is élhet."

A szeretet eredménye

ÉLETMENTŐ ÖLELÉS

Egyhetes ikreket inkubátorba kellett tenni, és úgy volt, hogy csak az egyik marad életben. A kórház nővére szembeszállt a szabályokkal, és a babákat közös inkubátorba helyezte. Miután betette őket, az egészségesebb baba átvette karját testvérén, és átölelve tartotta. Erre a kisebbik szívverése stabilizálódott, és testhőmérséklete is normálisra emelkedett. (Esti Judit interjúja nyomán)

Ne felejtsük el megölelni, akiket szeretünk!

(Fotó: Sárközy György)